

Björklinge och Skuttunges Likabehandlingsplan för arbetet kring hälsa, värdegrund, diskriminering och kränkningar samt lika värde.

Planen avser: Förskoleklass Grundskola Fritidshem	Björklinge skola Gånglåtsvägen 1 743 64 Björklinge 018-7277905 www.bjorklingeskola@ uppsala.se Skuttunge skola Skuttungeby 743 71 Björklinge 018-7277953 www.skuttungeskola@ uppsala.se
Ansvarig för planen Rektor:	Trygghetsgruppen på Björklinge och Skuttunge skola Kristina Söderlund 018-727 79 06 kristina.soderlund@ uppsala.se Karin Mann Anna Kristoffersson
Planens giltighetstid:	Augusti 2020 – Augusti 2021, reviderad juni 2020

PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

På Björklinge- och Skuttunge skolor vill vi att alla elever ska ha rätt att utvecklas och lära sig i en trygg miljö och bemötas med respekt. Alla på skolan ska aktivt ta avstånd från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling dvs. våga se och ingripa. Alla på skolan ska följa skolans likabehandlingsplan. Alla arbetar för en nolltolerans mot kränkningar och diskriminering. Vi arbetar utifrån vår värdegrund: att göra skillnad, skapa goda förutsättningar för samarbete och välkomna nyskapande.

Verksamhetens vision

Kommunens vision: Alla elever ska lyckas.

Skolområdets vision: Vi mår bra, vi lär och vi lyckas.

SYFTE OCH INNEHÅLL

Syftet med arbetet mot diskriminering och kränkande behandling är att skydda elever mot kränkningar. Planens funktion är att förebygga och förhindra att kränkningar förekommer genom att beskriva konkreta insatser och ha tydliga rutiner. Planen är en dokumentation av det arbete som bedrivs löpande, den är också utgångspunkt för uppföljning, utvärdering och utveckling. Planen är därmed en del i det systematiska kvalitetsarbetet.

Planen är ett verktyg att använda sig av då diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling uppstår i verksamheten. Vidare beskriver den vilken arbetsgång som ska följas i sådana situationer, hur utredningar och åtgärder ska dokumenteras samt hur insatser ska följas upp.

Diskriminering - När man behandlar människor orättvist

Med diskriminering menas att enstaka personer eller grupper blir sämre behandlade på grund av skäl som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Utbildningsanordnaren får behandla elever olika när syftet är att främja jämställdhet och lika möjligheter/rättigheter. Eftersom diskriminering handlar om missgynnande är det enbart utbildningsanordnare och personal som kan utsätta elever för diskriminering.

Direkt diskriminering: När en elev missgynnas och det har en direkt koppling till de sju diskrimineringsgrunderna.

Indirekt diskriminering: När alla elever behandlas lika utan hänsyn till individuella behov som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Kränkande behandling och trakasserier - När man behandlar människor illa

Gemensamt för all kränkande behandling är att någon eller några inte respekterar människors lika värde. Kränkningar kan utföras av en eller flera tillsammans och riktas mot en person eller en grupp. Mobbning är en form av kränkande behandling. Kränkningarna kan äga rum vid ett enskilt tillfälle eller upprepas flera gånger. Både personal och elever kan utsätta andra personer för kränkande behandling. En viktig utgångspunkt är att den som uppges att han eller hon blivit kränkt, alltid måste tas på allvar.

Kränkningarna kan vara:

- fysiska (t.ex. att bli utsatt för slag och knuffar),
- verbala (t.ex. könskränkande ord),
- psykosociala (t.ex. att bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning),
- text- och bildburna (t.ex. klotter, brev och lappar, e-post, sms, sociala medier, filmning och chatt).

Trakasserier - När man kränker en elevs värdighet och det finns en koppling till diskrimineringsgrunderna. Det är trakasserier även när en elev kränks på grund av en förälders sexuella läggning, funktionshinder etc.

Mobbning – Är en form av kränkning där någon eller några upprepade gånger utsätter en person eller en grupp för skada eller obehag. Det finns en obalans i makt mellan den som mobbar och den som utsätts för mobbning.

Nätmobbing

Skillnaden mot vanlig mobbning är att det sker med hjälp av Internet eller mobiltelefon.

Enskilda negativa handlingar

Är att betrakta som en konflikt och skall lösas med vanlig konflikthantering.

Befogade tillsägelser

Skolans personal måste ibland tillrättavisa en elev för att skapa en god miljö för hela klassen. En befogad tillrättavisning är inte en kränkning i lagens mening, även om eleven ifråga kan uppleva det som kränkande.

1. FÖREGÅENDE ÅRS UTVÄRDERING

Enligt 6 kap. 8 § skollagen ska en redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts tas in i efterföljande års plan. Utvärderingen i föregående års plan är utgångspunkten för den nya planen.

1.1.

Föregående periods åtgärder	Målet för åtgärden/önskvärd effekt	Effekt/hur blev det
Arbete med språkbruk och verbala kränkningar. Alla i personalen ska ta ansvar för att reagera på vad de hör, att signalera aktivt vad som inte är ok.	Färre verbala kränkningar.	Svårt att utvärdera. Vi upplever att generella språkbruket inte har försämrats men att arbete kvarstår med detta.
Trygghetsvandring Resultatet har kopplats till rastvärdsschemats olika områden så att informationen når personalen	Lugnare rastmiljö och färre konflikter	Eleverna får chans att lyfta vilka platser som är otrygga, det är mest områden där personal inte har god översikt. Rastvärdar har fått tydligare information om områden och förhållningssätt vilket har påverkat arbetet i positiv riktning.
Fortsätta arbeta med dokumentation och anmälningar av kränkningarna och tydliggöra dokumentationsgången för övrig personal.	Effektivare och bättre dokumentation av kränkningar och anmälningar	Vi har blivit bättre på att anmäla enskilda händelser. Arbetsgången har förtydligats genom presentation av Trygghetsgruppen. Kvaliteten på anmälningarna/utredningarna har förbättrats. Vi kan se att det är färre anmälningar än tidigare år. Det kan bero på mer förebyggande arbete och uppföljningar.
Vuxna/elever som leder planerade rastaktiviteter Förrådsvärdar Rastaktivitetsansvarig Samma aktiviteter under en längre tid	Lugnare rastmiljö, aktiva elever och färre konflikter	Fungerar vid 4-5 förrådet med förrådsvärdar. Både vuxna och elever tenderar att tappa systemet efter ett tag. I Skuttunge fungerar systemet med olika klasser som förrådsvärdar väl. På Björklinge skola har vi haft organiserade rastaktiviteter där många elever deltagit. I Skuttunge skola har årskurs 5 ordnat rastaktivitet, vilket fungerat väl.
Arbeta utifrån konsekvensmatris, regler, diskrimineringsgrunder och	Färre konflikter	Tryggt att veta vad konsekvenserna ska vara, en hjälp för personalen. Att arbeta med materialet

värdegrundsord		date och värdegrundsplanen har lett till en större samsyn på skolorna.
Efter ny lagstiftning januari 2017 behöver skolan fortsätta göra ytterligare undersökning och kartläggning av diskrimineringsgrunderna.	Ökad kunskap för att uppnå nolltolerans mot diskriminering.	Vi har visat PowerPoint om diskriminering (för samtliga elever årligen och vissa årskurser föräldrar) och även arbetat med diskussioner kring filmer som Rättens Riddare och Berätta för mig. Likavärdesgruppen har arbetat med diskrimineringsgrunderna under läsåret och förankrat det hos övrig personal. Även enkäter angående detta har gått ut till både elever och personal.
Fortsatt arbete med kommunens gemensamma värdegrundsord.	Skapa samsyn på båda skolorna.	Svårt att konkretisera alla orden för de yngre eleverna.

Skolområdet har under föregående år fortsatt att arbeta med likabehandlingsplanen bland eleverna och vårdnadshavarna. Skolan har arbetat fram en förenklad likabehandlingsplan i form av en powerpointpresentation som är riktad mot elever och vårdnadshavare. Den har visats på föräldramöten i förskoleklass och åk 2 och använts i klasserna. Under året har eleverna repeterat diskrimineringsgrunderna.

Trygghetsgruppen har träffats regelbundet under året och arbetat med enskilda elever och elevgrupper. I de flesta fall har arbetet givit bra resultat. Trygghetsgruppen har haft veckovisa protokollförda möten och därutöver möten av akut karaktär, uppföljningar samt informella möten under läsåret. Gruppens styrka är att den kan ta tag i akuta ärenden väldigt snabbt och effektivt. Vid vissa ärenden har representanter ur trygghetsgruppen haft möten med mindre elevgrupper samt vid ett fall haft samtal med alla individer i en hel klass.

Skolorna har haft 23st kamratstödjare som har utbildats av stiftelsen Friends. På Björklinge skola kallas kamratstödjargruppen för 4 YOU, på Skuttunge för Kompisstödjare. De har arbetat främjande i sina klasser och har haft regelbundna träffar med vuxenrepresentanter. Under läsåret har det gjorts en trygghetsvandring i alla klasser där eleverna markerat eventuella otrygga platser på skolgården. Under kommande läsår kommer vi inte arbeta vidare med dessa grupper. Skolorna kommer att introducera ett koncept som kallas trivselprogrammet.

I SKLs enkät för 1-5 kan vi se att elevernas resultat angående trivsel och trygghet ligger över snittet i kommunen. Inför genomförandet av enkäten har vi förtydligat frågorna för eleverna.

Skolorna har kommunens gemensamma värdegrundsord. Dessa har lyfts under APM då Årshjulet redovisas. Värdegrunden har lyfts under AE-tid och personalen har fått möjlighet att delge idéer och tips om arbetsätt och metoder.

Klassläraren och övrig personal i arbetslaget tar själva tag i konflikter och utredningar av kränkande behandling innan de eventuellt lämnar över till trygghetsgruppen. Vi använder oss av kommunens dokumentationsmallar. Vi har tydliggjort arbetsgången vad gäller anmälan av kränkningar i respektive arbetslag.

Skolan har många rastvärdar. Rastvärdarna har, i grunden, tilldelade områden på skolgården för att säkerställa att det finns vuxna på hela skolområdet. Detta har vi bestämt bland annat efter elevernas önskemål. Under läsåret har Björklinge skola haft punktmarkering på några elever. Vi tycker oss kunna se att punktmarkeringarna har lett till färre konflikter.

Skolan fortsätter att arbeta främjande med värdegrund och rastaktiviteter.

På Björklinge skola är rasten uppdelad mellan årskurserna. Det fungerar väl och ger en lugnare rastmiljö samt större ytor att röra sig på.

Rastaktiviteter minskar konflikter på raster, både enligt elevråd, skolråd samt lärare.

Positivt med styrda aktiviteter på rasterna, detta gör att elever säger att de har mer att göra. Vi behöver tänka på att nå alla elever, det är fler yngre som ofta deltar och de som är vana vid aktiviteten. Det har framkommit önskemål om en större variation av aktiviteter, både lugnare och mer livliga med tävlingsinslag. Vi bör hålla kvar i samma aktiviteter under en längre tid så att även de blyga och osäkra har en chans att observera, vänja sig och ha tid att komma in i aktiviteten. På Skuttunge skola är förmiddagsrasten gemensam för alla årskurser, lunchrasten är något uppdelad. Positivt med de styrda aktiviteter som erbjudits med många som deltagit.

Medverkade barn/elever i arbetet och i utvärderingen av planen?

Ja

Nej

Om nej, varför?

Skolan har återkommande enkäter under året. Trygghetsvandringar genomförs i alla klasser, F-5.

Årligen sker utvärderingar av trygghetsgruppens arbete.

2. UNDERSÖKNING AV RISKER (STEG 1)

Syftet med undersökningen är att upptäcka om det förekommer diskriminering, repressalier, trakasserier och kränkande behandling samt eventuella risker för diskriminering, repressalier, trakasserier och kränkande behandling och andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten. De problem- och riskområden som identifieras i verksamheten ligger till grund för planeringen av de åtgärder som ska genomföras. Undersökningen omfattar såväl förekomsten av diskriminering, repressalier, trakasserier och kränkande behandling som en översyn av den egna organisationen på såväl individ-, grupp- och verksamhetsnivå.

2.1. Redovisning av hur periodens undersökning har gått till och hur personalen och barnen/eleverna har medverkat

Skolan har genomfört SKL´s enkät om de sju mjuka indikatorerna. Alla klasser genomför trygghetsvandringar F-5.

Årligen sker utvärderingar av trygghetsgruppens arbete samt av 4 YOU och Kamratstödjare. Även samverkan med stiftelsen Friends utvärderas. Under detta läsår har alla utvärderingar inte kunnat genomföras till följd av covid19.

Alla klasser har tittat på en Power-Point om diskrimineringsgrunderna samt haft efterföljande diskussioner. För elever i de yngre åldrarna har innebörden av diskrimineringsgrunderna upplevts svårt och abstrakt. Vissa årskurser har arbetat aktivt med olika värdegrundsfilmerna som bland annat konkretiserar diskrimineringsgrunderna. Det underlättar för förståelsen. I årskurs 4-5 har eleverna varit delaktiga i diskussioner kring diskrimineringsgrunderna och på så sätt visat att de tar till sig arbetet.

3. ANALYS AV ORSAKER (STEG 2)

Analys av orsaker till upptäckta risker och hinder för respektive verksamhetsform.

Senaste utvärderingen se under avsnitten om utvärdering ovan.

Under trygghetsvandringen analyseras vilka risker som finns på skolgården. Efter att vi har ökat vuxennärvaron på rasterna samt delat in skolgården i olika rastvårdsområden har det framkommit att eleverna känner sig tryggare.

Rastaktiviteterna bidrar till att eleverna känner sig tryggare på rasterna då det upplevs vara färre konflikter på skolgården.

4. ÅTGÄRDER (STEG 3)

Mot bakgrund av föregående års utvärdering, undersökningen (steg 1) och analysen (steg 2) ska de förebyggande och främjade åtgärder som skäligen kan krävas vidtas. Syftet är att avvärja risker för diskriminering, repressalier, trakasserier och kränkande behandling. Åtgärderna tar sikte på att minimera risken för diskriminering och kränkande behandling m.m. och utgår från identifierade riskfaktorer. De konkreta åtgärder som planeras utgår från den undersökning som gjorts.

4.1. Konkreta åtgärder utifrån årets undersökning och utvärderingen av föregående års plan

Åtgärder	Verksamhetsform	Mål att uppnå/önskvärd effekt	Ansvar/person	Tidsplan	Uppföljning när och hur
Arbete med språkbruk och verbala kränkningar. Alla i personalen ska ta ansvar för att reagera på vad de hör, att signalera aktivt vad som inte är ok.	Förskoleklass Grundskola 1-5 Fritidshem	Färre verbala kränkningar	Alla på skolan	Läsåret 2020-2021	I kvalitetsuppföljningen (enkäter) och vid trygghetsgruppens utvärdering och kamratstödjarnas utvärderingar
Trygghetsvandring Resultatet ska fortsätta kopplas till rastvårdsschemats olika områden så att informationen når personalen	Förskoleklass Grundskola 1-5 Fritidshem	Lugnare rastmiljö och färre konflikter	Trygghetsgruppen samt klasslärare. Ansvariga för trivselprogrammet.	Läsåret 2020-2021	I kvalitetsuppföljningen (enkäter) och vid trygghetsgruppens utvärdering.

Fortsätta arbeta med dokumentation och anmälningar av kränkningarna och tydliggöra dokumentationsgången för övrig personal. Årlig uppdatering av arbetsgången.	Förskoleklass Grundskola 1-5 Fritidshem	Effektivare och bättre dokumentation av kränkningar och anmälningar	Trygghetsgruppen	Läsåret 2020-2021	I kvalitetsuppföljningen (enkäter) och vid trygghetsgruppens utvärdering.
Vuxna/elever som leder planerade rastaktiviteter Trivselprogrammet införs Förrådsvärdar Samma aktiviteter under en längre tid Låta elever leda vissa aktiviteter	Förskoleklass Grundskola 1-5 Fritidshem	Lugnare rastmiljö, aktiva elever och färre konflikter. Ge chans för alla elever att delta och hjälpa dem in i leken/aktiviteten.	Rastaktivitets-ansvarig	Läsåret 2020-2021	I kvalitetsuppföljningen (enkäter) och vid trygghetsgruppens utvärdering.
Arbeta utifrån konsekvensmatris, regler, diskrimineringsgrunder och värdegrundsord Fortsatt arbete med värdegrundsplanen.	Förskoleklass Grundskola 1-5 Fritidshem	Färre konflikter	Alla vuxna på skolan.	Läsåret 2020-2021	I kvalitetsuppföljningen (enkäter) och vid trygghetsgruppens utvärdering.
Trygghetsgruppen uppdrar till Likavärdesgruppen/Värdegrundsgruppen att arbeta främjande och förebyggande med diskrimineringsgrunderna.	Förskoleklass Grundskola 1-5 Fritidshem	Ökad kunskap för att uppnå noll tolerans mot diskriminering.	Likavärdesgruppen och skolledning ansvariga tillsammans med personalen.	Läsåret 2020-2021	I kvalitetsuppföljningen (enkäter) och vid likavärdesgruppens utvärdering.

5. UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING (STEG 4)

Uppföljning och utvärdering av årets arbete kommer att utföras i juni 2021.

Dokumentation

Vi behöver återaktualisera varje läsår hur dokumentation förs för anmälningar av kränkande behandling. Klasslärare/personal har blivit tydligare i sin dokumentation angående vilka samtal och vilka åtgärder som redan gjorts innan ärendet lämnas över till trygghetsgruppen. Tid har tagits på APT och AE för att lyfta frågor om kränkingsanmälningar och denna information behöver hållas aktuell.

Raster

Under året har skolan haft en person som varit ansvarig för rastaktiviteter på Björklinge skola och som alltid är ute på de olika rasterna. Det har gjort att eleverna fått samma information kring regler och aktiviteter från den rastansvarige. På rasterna leker eleverna på större ytor på skolgården och många elever deltar i de ordnade rastaktiviteterna. Detta tror vi har haft en positiv effekt på klimatet på skolgården samt bidragit till färre kränkningar. Nästa läsår kommer även Skuttunge skola att ha en rastansvarig som arbetar på liknande sätt.

Möten

Under året har vi haft fortlöpande möten veckovis.

Ärenden

19 ärenden sammanlagt i Skuttunge och Björklinge.

Periodens åtgärder	Målet med åtgärden/önskvärd effekt	Effekt/hur blev det
Se tabell 4.1		

6.2. Medverkade barn/elever i arbetet och i utvärderingen av planen?

Ja

Nej

Om nej, varför?

6 FRÄMJANDE ARBETE

Det främjande arbetet handlar om att stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Arbetet utgår ifrån skolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Syftet är att skapa en trygg skolmiljö och förstärka respekten för allas lika värde. Arbetet med att främja lika rättigheter och möjligheter riktar sig till alla elever och genomförs utan att det föranleds av något särskilt identifierat problem i verksamheten.

Främjande arbete	Verksamhetsform	Ansvar/person anges	Tidsplan	Uppföljning när och hur
Information om likabehandlingsarbetet och genomgång av powerpoint om detta. För eleverna i samband med inskolningsveckorna och för vårdnadshavarna i samband med föräldramöten. Utskick digitalt.	Förskoleklass Grundskola 1-5 Fritidshem Vårdnadshavare	All personal	Läsåret 2020- 2021	I kvalitetsuppföljningen (enkäter) och vid trygghetsgruppens utvärdering och elevrådets utvärderingar
Tydliga regler och konsekvenser Arbeta utifrån värdegrunden Genomgång i klasser och elevråd	Förskoleklass, Grundskola 1-5 Fritidshem	Pedagogisk personal elevrådsansvarig	Läsåret 2020- 2021	I kvalitetsuppföljningen (enkäter) och vid trygghetsgruppens utvärdering och elevrådets utvärderingar
Trygghetsvandring med eleverna Trivselprogrammet		Klasslärare för fadderklasserna.	Läsåret 2020- 2021	I kvalitetsuppföljningen (enkäter) och vid trygghetsgruppens utvärdering.
Värdegrundsarbete och arbete med diskrimineringsgrunderna/värdegrund/likavärde utifrån kommunens värdegrund. Power-Point om likavärde och likabehandling för elever och vårdnadshavare.	Förskoleklass, Grundskola 1-5 Fritidshem	Klasslärare Trygghetsgruppen Likavärdesgruppen	Läsåret 2020- 2021	I kvalitetsuppföljningen (enkäter) och vid trygghetsgruppens utvärdering.
Litteraturlista och materialförteckning finns.	Förskoleklass, Grundskola 1-5 Fritidshem	Likavärde/värdegrundsgruppen ansvarar för att uppdatera listan och all personal bidrar	Läsåret 2020- 2021	I kvalitetsuppföljningen(enkäter) och vid likavärde/värdegrunds utvärdering.

		med litteraturtips.		
Sociogram	Förskoleklass, Fritidshem Grundskola åk 1-3	Förskollärare och fritidshem	Läsåret 2020- 2021	Uppföljning I kvalitetsuppföljningen (enkäter) och vid trygghetsgruppens utvärdering.
Delade raster Planerade rastaktiviteter Förråd med ansvarspersoner Rastaktivitetsansvarig	Grundskola 1-5	Alla på skolan	Läsåret 2020- 2021	Uppföljning I kvalitetsuppföljningen (enkäter) och vid trygghetsgruppens utvärdering.

7. ATT UPPTÄCKA, ANMÄLA OCH ÅTGÄRDA DISKRIMINERING, TRAKASSERIER OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

Se även Utbildningsförvaltningens rutin för anmälan och handläggning av kränkande behandling och definitioner och begrepp ur Allmänna råden.

7.2. Rutiner – information till barn, elever och vårdnadshavare om hur de ska anmäla diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Information finns på skolans hemsida samt på Powerpointpresentationen som visas i samband med föräldramöten och i alla klasser för eleverna. Likabehandlingsplanen finns att läsa digitalt.

7.3. Rutiner för personalens respektive rektorns/förskolechefens skyldighet att anmäla

Klasslärare och Trygghetsgrupp ansvarar för att anmälningarna fylls i och dokumenteras. Rektor ansvarar för att anmälan skickas till huvudman. Registrering sker i DHS..

7.4. Rutiner för utredning, åtgärder och dokumentation avseende diskriminering och kränkande behandling

Upptäcka:

- All personal på skolan är observant på om någon elev står för sig själv, leker ensam eller ofta hamnar i konflikter.
- Klasslärarna för samtal med eleverna och skapar goda kontakter med vårdnadshavarna.
- Skolan arbetar med tydliga regler och konsekvenser som görs kända för elever och vårdnadshavare
- Rastvärdar: Skolan arbetar med flera rastvärdar som har gula västar på sig för att synas. Rastvärdarna har en rastvärdsbeskrivning som hjälp. Denna finns på Teams under fliken värdegrund och regler.
- Trygghetsgrupp med representanter från varje arbetslag, skolledning och elevhälsan. Gruppen träffas regelbundet under året och diskuterar akuta fall och elevmiljön i arbetslagen. Trygghetsgruppen finns på bild i skolkatalogen och går runt och presenterar sig i arbetslagen vid läsårsstarten.
- De äldre klasserna (3-5) fungerar som faddrar för eleverna i de yngre årskurserna (F-2).
- Likabehandlingsplanen finns på hemsidan. Där finns kontaktuppgifter till trygghetsgruppens medlemmar.
- Skolan kommer introducera trivselprogrammet.

Rutiner vid akuta åtgärder:

Om en elev blir utsatt tar eleven/vårdnadshavaren/personalen kontakt med läraren eller någon medlem i Trygghetsgruppen.

Därefter sker följande:

- Anmälan om kränkande behandling skickas till skolledningen inom en vecka. Klasslärare eller annan berörd personal ansvarar för att anmälan kommer till rektor/biträdande rektor. Använd mall som ligger på Teams eller som du själv kan spara som Outlook mall. Rektor/biträdande rektor vidarebefordrar anmälan till huvudman.

- Anmälaren får tillbaka en papperskopia med diarienummer som ska användas i det fortsatta utredningsarbetet och detta diarienummer ska skrivas i utredningsblanketten och även i uppföljningsblanketten om sådan används.
- Efter anmälan påbörjas en utredning. Den görs i första hand av klassläraren eller annan berörd personal som ansvarar för att skicka den till rektor. Utredningen består av samtal med den som blir utsatt, den eller de som utsätter samt andra som har kännedom om händelsen. Samtalen sker i tid efter varandra, så att de som utsätter inte ska kunna prata med varandra. Detta dokumenteras i blanketten ”Utredning av kränkande behandling”. Vårdnadshavarna informeras.
- Om kränkningen inte upphör eller är av mer omfattande/grövre art går ärendet till Trygghetsgruppen som arbetar enligt följande:
Samtal med den som blir utsatt samt andra t.ex. personal som kan veta något för att få så mycket information som möjligt.
Samtal med den eller de som utsätter. Samtalen sker i tid efter varandra, så att de som utsätter inte ska kunna prata med varandra. I samtalen, där alltid 2 vuxna deltar, betonas vikten av att inte prata med andra elever om vad samtalet gällt. Utgångspunkten i samtalet är att man vet att kränkningar, diskriminering förekommit och att man ser mycket allvarligt på det och att kränkningarna omedelbart måste upphöra.
Samtal samma dag med den utsattes vårdnadshavare och med vårdnadshavare till den som utsätter samt efter första uppföljningen.
Utredningen dokumenteras. Trygghetsgruppen ansvarar för att utredningen kommer till rektor med diarienummer ifyllt. Utredningen skickas in till huvudmannen.
- Regelbunden kontakt med den som blir utsatt och den eller de som utsätter. Detta sker under en tid för att följa upp att kränkningarna upphört. Uppföljningen registreras i uppföljningsblanketten med diarienummer ifyllt som skickas in till rektor/biträdande rektor
- Om kränkningarna inte upphör, upprättas en åtgärdsplan tillsammans med den/de som utsätter, dennes vårdnadshavare och trygghetsgruppen. Detta sker oftast i samband med ett elevhälsomöte.
- Polisanmälan/socialtjänstanmälan görs vid misstanke om brott som faller under allmänt åtal eller andra grövre kränkningar. Rektor/biträdande rektor gör anmälan.
- Arbetsmiljöverket kontaktas vid behov av rektor.
- Vid behov efterfrågas konsultativt stöd från experter utifrån.
- Hela denna process dokumenteras från början till slut digitalt. (Anmälan, utredning, uppföljning och loggblankett.) Dokumenten Anmälan, Utredning och Uppföljning finns att ladda ner på Insidan (Uppsala kommuns intranät). Dokumentationen förvaras i pappersform hos skolsköterskan.

Elever, personal och vårdnadshavare kan vända sig till Trygghetsgruppens medlemmar för att få hjälp och stöd:

Trygghetsgruppen

Elevhälsan Karin Carlson	727 79 03
Skolledning Karin Mann	727 80 03
Skuttunge Elinor Lindberg, Tommy Hiltula	727 79 53
Åk F-1 och fritidshem: Marcelina Bozek	727 79 05
Åk F-1 Helene Wärefors	727 79 01

Åk 2-3 Caroline Lindström	727 78 99
Åk 2-3 Lisa Kirvan	727 79 05
Åk 2-3 och fritidshem Kenneth Pless	727 79 01
Åk 4-5 Maria Junebjörk	727 79 04
Åk 4-5: Monica Fariña	727 79 04

Vid behov Nadja Eliasson kurator och Åsa Åbjörnsson skolpsykolog.

7.5.Rutin när personal har kränkt barn/elever

Rektor ska omgående informeras varvid samtal med berörda sker. Vårdnadshavare kontaktas av ansvarig rektor.

Samma rutiner för dokumentation och uppföljning sker som ovan.

Om rektor efter utredning kommer fram till att en kränkande behandling förekommit ska denne kontakta HR Center. Utifrån ärendets art tas det upp för bedömning av eventuella arbetsrättsliga åtgärder.

7.6.Övriga rutiner där vuxna medarbetare är inblandade finns i kommunens övergripande rutin för att förebygga och hantera kränkande särbehandling, diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier. Se länk/bilaga.

7.7.Rutin för revidering av periodens plan och fastställande av nästkommande plan

Utvärderingen av hur åtgärderna i föregående års plan har genomförts är utgångspunkten för den nya planen. Vid varje läsårsslut träffas Trygghetsgruppen och analyserar och utvärderar resultaten från kartläggningar, enkäter och utvärderingar.

8. DELAKTIGHET I ÅRETS ARBETE

8.2.Beskriv hur barnen/eleverna ska medverka i det främjande och förebyggande arbetet

Arbetet med eleverna utgår från kamratstödjarna och elevrådet på skolan. Eleverna får uppdrag som kan utföras i klasserna. Samtal och diskussioner i klasserna sker kring värdegrundsfrågor, rastmiljö och studiero kontinuerlig. Synpunkter kommer att inhämtas från elevråd, kamratstödjare och vårdnadshavare. (Finns med i skolans utvärderingsplan/årshjul och i kvalitetsarbetet.) Trygghetsvandring vid terminsstart HT. En del av arbetet har inte kunnat utföras under hela året på grund av Covid19.

8.3.Beskriv hur personalen ska medverka i det främjande och förebyggande arbetet

I varje personals målkort ingår uppdraget att känna till och arbeta efter skolans likabehandlingsplan. Arbeta med det nya materialet DATE.

9. ATT GÖRA PLANEN KÄND - FÖRANKRING

Barnen/eleverna

Trygghetsgruppen har tagit fram en Power-Point som används i klasserna för samtliga elever.

Vårdnadshavarna

Likabehandlingsplanen finns på skolans hemsida.

På höstens föräldramöten kommer det förenklade elevmaterialet att presenteras i förskoleklass och åk 2.

Personalen – alla som är verksamma inom utbildningen

Genomgång av planen tillsammans med personalen och på APT och genomgång i arbetslagen inför inskolningsveckorna.

Bilagor och länkar:

1. Definitioner och begrepp/Allmänna råd Länk: [Allmänna råden](#)
2. <https://www.uppsala.se/skola-och-forskola/grundskola/mobbning-i-grundskolan/>
3. Utbildningsförvaltningens rutiner: Länk: [Rutiner Utbildningsförvaltningen](#)
4. Rutin för att förebygga och hantera kränkande särbehandling, trakasserier och sexuella trakasserier
Länk: [Kränkande särbehandling, trakasserier och sexuella trakasserier](#)

HÄLSOPLAN- Hälsöfrämjande arbete i Björklinge och Skuttunge skolområde

Hälsöfrämjande skola innebär hälsöfrämjande aktiviteter, förhållningssätt och synsätt.

Inledning

Vi ser stora möjligheter att kunna påverka eleverna till en hälsosam livsstil. I skolan kan vi påverka till hälsosamma val nu och för framtiden. Detta för att individen ska få ett så gott välmående som möjligt. Vi vill att eleverna ska få erfarenhet av olika hälsoaktiviteter samt eråålla kunskap och insikt i att bevara och utveckla god hälsa. I skolans styrdokument finns stöd för vår ambition bl.a. i följande citat i läroplanen;

Skapande arbete och lek är väsentliga delar i det aktiva lärandet. Skolan ska sträva efter att eråbjuda alla elever daglig fysisk aktivitet inom ramen för hela skoldagen. Skolan skall stimulera varje elev att bilda sig och växa med sin uppgift. I skolarbetet skall de intellektuella såväl som det praktiska, sinnliga och estetiska aspekterna uppmärksammas. Även hälso- och livsstilsfrågor skall uppmärksammas.

I de nationella målen för folkhälsa, *Den nya folkhälsopolitiken för nationella mål*, anges skolan vara en viktig arena. Under mål 3, ”Trygga och goda uppväxtvillkor”, kan vi läsa;

Ett förebyggande arbete när det gäller barn och ungdomar måste koncentreras på att förbättra de sociala villkoren för barnfamiljer, förstärka barnomsorgen och utveckla hälsöfrämjande skolor. Det som är viktigast för barns hälsa uppfattar man vara familjeförhållanden, skola och fritid.

I mål 9, ”Ökad fysisk aktivitet” står;

Fysisk aktivitet i skolan och förskolan ses som mycket angeläget och ämnet idrott och hälsa bör syfta till att utveckla nya arbetsformer som gör att alla barn blir delaktiga.

Vi vill skapa en skola där elever och personal mår bra, trivs, känner arbetsglädje och utvecklas positivt. En skola där man blir bekräftad och respekterad av varandra. En skola där man fokuserar på att se möjligheter och där man får förutsättningar att kunna göra sitt bästa. Hälsa och livsstilsfrågor ska vara en naturlig och självklar del i skolans verksamhet.

Ur ett elevperspektiv kan detta upplevas på följande sätt:

- Jag går till skolan med glädje
- Jag är respekterad för den jag är
- Jag respekterar andra

- Jag känner lust att lära
- Jag tar ansvar för mitt arbete och mitt beteende
- Jag blir sedd och bekräftad
- Jag får möjligheter att lyckas
- Tillsammans med andra skapas trygghet
- Jag kan påverka och jag blir lyssnad till
- Jag möter vuxna som jag kan lita på
- Jag får uppleva olika hälsoaktiviteter
- Jag lär mig om hälsa och livsstilsfrågor
- Jag förstår att jag själv kan påverka hur jag mår
- Mina starka sidor får växa och jag stimuleras till att utveckla nya förmågor
- Jag ser ljust på min framtid

Varför ska vi ha hälsofrämjande skolor?

Skolan har ett ansvar och även goda förutsättningar att tillsammans med hemmen stötta och inspirera eleverna till en hälsosam livsstil. Med olika pedagogiska verktyg ska eleven få erfara att han/hon kan påverka sin hälsa och sitt välmående. Vi vet att vanor och beteenden lättare lärs in i unga år därför är det av stor vikt att skolan erbjuder denna livskunskap. Det är väl dokumenterat i forskning att god hälsa förbättrar förutsättningarna till lärande. Med ett hälsofrämjande synsätt sker arbetet i en anda av att se möjligheter. Styrkor och förmågor hos individen får möjlighet att utvecklas. I skolan ska det vara lustfyllt att få lära. Aktiviteter kan med fördel planeras, organiseras och genomföras i elevmedverkan.

Vad innebär en hälsofrämjande skola?

- Möjlighet att utveckla livslånga hälsosamma vanor och beteenden
- Främjande av fysisk aktivitet
- Goda möjligheter att stärka sociala relationer
- Goda möjligheter att stärka självkänslan hos eleverna
- Möjlighet till avslappning, reflektion och eftertanke
- Personalen har en hälsofrämjande medvetenhet
- Föräldrarna görs delaktiga i arbetet
- Arbetet genomsyrar all verksamhet inom skolan
- Alla i skolan blir delaktiga och får inflytande
- Goda möjligheter att utveckla utomhuspedagogik

KASAM känsla av sammanhang

Hälsofrämjande skola vilar bl.a. i Aron Antonovskys forskning om hälsans ursprung och hans teori om känsla av sammanhang, KASAM. Tillvaron ska uppfattas begriplig, hanterlig och meningsfull för att öka en individs KASAM och därigenom öka möjligheten att nå bättre hälsa. På en skola kan det vara att ge social trygghet och gemensamma normer, att ge medinflytande samt ge budskapet ”du behövs och du är viktig”. Det salutogena perspektivet hittar vi också i Antonovskys teorier. Det innebär att vi i skolan ska lyfta fram möjligheter, resurser och styrkor. Vi ska se det friska och förstärka det.

Vårt hälsofrämjande arbete

”Att ha hälsan är att ha förmågan att åstadkomma det som är högprioriterat i ens liv” (Nordenfeldt, 1991).

På våra skolor ser vi människan utifrån en helhetssyn där hon betraktas och förstås utifrån olika sidor. Människan har en fysisk, psykisk, social och existentiell sida. För att människan ska må bra måste man arbeta med alla dessa sidor.

- **Fysiskt välbefinnande** – handlar om att kroppen ska må bra genom regelbunden fysisk aktivitet, välbalanserad kost, bra sömn och meditativa kroppsövningar.
- **Psykiskt välbefinnande** – handlar om att våga möta sig själv, utveckla en självinsikt, ett självförtroende och stärka självkänslan.
- **Socialt välbefinnande** – handlar om mötet med andra människor, att bli bekräftad som individ och som del i ett större sammanhang.
- **Existentiellt välbefinnande** – handlar om reflektion kring människans meningsfullhet, värdefrågor, livskvalitet, tillit i sitt liv och utveckla framtidstro.

Arbetet på skolorna är ett långsiktigt arbete som *ska skapa förutsättningar för barn och vuxna att trivas, må bra, ta hand om varandra och sin skola och se möjligheter.*

Visionen blir:

Vi mår bra, vi lär och vi lyckas!

Björklunge och Skuttunge skolor är två skolor som arbetar aktivt med värdegrund

Övergripande värdegrundsarbete:

- Det första är samsyn av skolpersonal, vi tillrättalägger genom att vara tydliga gruppledare. I detta ingår att utveckla en god relation till eleverna där, värme, tillerkännande av varje enskild elev samt god struktur genom hela dagen går hand i hand.
- Det andra är utveckling av elevens kompetens genom egenskaper/värderingar, sociala färdigheter och empatiträning. En del av målsättningen är att utveckla respekten för varandra och samhället.
- Det tredje är systematiska skoländringar, här tänker vi först och främst på samkörning av regler, rutiner och konsekvenser, organiseringen av barnmedverkan och tillrättaläggning av skola/hem–samarbete. Alltså hur förskolan/skolan kan tillpassas systematiskt för att kunna fungera som en social skyddsfaktor.

Under läsåret 2020/2021 kommer arbetet på skolorna att innehålla detta:

Elevarbete

- Aktivt värdegrundsarbete för eleverna.
- Hälsodag och hälsovecka under läsåret i varje arbetslag.
- Rörelse eller annan hälsotid som en naturlig del i planering av lektioner. Exempel på aktiviteter kan vara promenader, klassrumsgympa, massage, avslappning, aktivitetskort, skolgårdsbana, Röris, o.s.v. Det är upp till den enskilda personalen att möjliggöra och använda rörelse som en del av undervisningen.
- Utveckla utepedagogiken på skolorna under läsåret.
- Utedag på skolornas fritidshem med planerade aktiviteter en gång per vecka med varierat innehåll. Mellanmålet äts ute denna dag.
- Fortsatt arbete med värdegrunden för elever, personal och föräldrar.
- Skolan deltar i trivselprogrammet och arbetar med trivselledare, se mer info. <https://www.trivselledare.se/>
- Arbeta med friluftsdagar på skolorna.
- Ha elevhälsan som stående punkt på elevrådsmötena och på klassråden.
- Elevrådet bör vara med och påverka skapandet av trivsel- och hälsoaktiviteter, t.ex. friluftsdagar, temadagar, aktivitetsdagar.
- Kostmedvetenhet – uppmuntra eleverna att äta enligt tallriksmodellen och bidra till matro, info från skolsköterskan. Ev. ytterligare föreläsningar från andra föreläsare.
- Skolgodis är glass och popcorn. Mellanmål som eleverna frivilligt tar med sig är frukt, grönsaker, riskakor och smörgåsar. Vi dricker vatten. (Skolpersonal får bevilja undantag vid speciella tillfällen.)
- Inskolningsveckor de första 3 veckorna på skola och fritidshem. Introducera läsåret med att lära ut skolgårdslekar, värdegrund och regler. En plan för när olika hälsoaktiviteter introduceras och genomförs: se nedan.

- Handlingsplan för hälsoarbete görs i arbetslagen och ska sparas i mappen för *Hälsa och Värdegrund* under respektive arbetslag.

Personalarbete

- Aktivt värdegrundsarbete.
- Skapa en röd tråd i hälsoarbetet genom att fördela ansvaret och öka samarbetet i arbetslagen. Använda givna resurser och kompetenser på bästa möjliga sätt för att kvalitetssäkra arbetet.
- Utarbeta en handlingsplan för hälsoarbetet gemensamt i arbetslaget.
- Utse hälsorepresentant i varje arbetslag.
- Individuella scheman som fördelar arbetet på skolan och motverkar överbelastning.
- Uppmuntra till friskvårdsaktiviteter.
- Öka vi-känslan, gemensamma trivselaktiviteter och gemensam kompetensutveckling.
- Utse ett trivselansvarigt arbetslag.
- Fortsätta med rörelseutmaningar.
- Kompetensutveckling kring:
 - HLR (Hjärt och lungräddning)
 - Allergier och allergiska reaktioner, diabetes och epilepsi.
 - Klassrumsgymna, massage, lekar mm.
 - Utepedagogik.
- Uppmuntra samtlig personal att använda friskvårdsbidraget till aktiviteter.
- Vid behov handledning i arbetslagen/arbetsgrupper.
- Fysiska aktiviteter vid planerings och studiedagar när möjlighet finns.

Aktivitet	F-klass	Åk 1	Åk 2	Åk 3	Åk 4	Åk 5	Ansvarig- I ordnings-ställa	Ansvarig -genomföra
Promenad/rörelse- aktivitet/rörelsetid	x	x	x	x	x	x	Skolledning	Lärare och fritidshem
Skolgårdsbana/ Piggelinrundan	x	x	x	x	x	x	Klasslärare	Lärare och fritidshem
Klassrumsgymna	x	x	x	x	x	x	Arbetslaget	Lärare och fritidshem

Skapande skola	x	x	x	x	x	x	Arbetslagen	All personal
Lekar	x	x	x	x	x	x	Förskollärare/ Klasslärare	Förskollärare
Messagesagor	x	x	x				Förskollärare/ Klasslärare	Förskollärare
Skolsim			x	x		x	Idrottslärarna	Idrottslärarna
Uppsim						x	Idrottslärarna	Idrottslärarna
Hälsosamtal, motion, kost, sömn	x		x		x	x	Skolsköterska	Skolsköterska
Kost, Frukost(förtydliga)	x	x	x	x	x	x	Morgonfritids	Morgonfritids
Första hjälpen Skolsköterska och idrott						x	Skolsköterska Idrottslärare	Skolsköterska Idrottslärare
Tobak och droger						x		Klasslärarna
Rastaktiviteter (Sku.)	x	x	x	x	x	x	Klasslärare Elever åk 5	Klasslärare åk 5
Rastaktiviteter (Bjö)	x	x	x	x	x	x	Dennis Gistedt & Trivselledare	Dennis Gistedt & Trivselledare
Friluftsdagar Idrottsdagar	x	x	x	x	x	x	Se handlingsplan	Se handlingsplan

LIKAVÄRDESPLAN- Likavärdesarbete i Björklinge och Skuttunge skolområde

Likavärdesarbete innebär att alla i personalen och alla elever är lika värda och får vara den de är.

Inledning

Likavärdesgruppen skapades våren 2018 i syftet att främja arbete med alla människors lika värde, HBTQ-frågor, jämställdhet, människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet och solidaritet mellan människor. Vi ser ett ökat intresse och behov av fortbildning och aktivt arbete med dessa frågor.

Enligt läroplanen ska alla årskurser och skolformer arbeta aktivt med dessa frågor.

Skolan ska ansvara för att varje elev efter genomgången grundskola:

- *har fått kunskaper om samhällets lagar och normer, mänskliga rättigheter och demokratiska värderingar i skolan och i samhället. (Kapitel 2.2, sidan 14)*
- *kan samspela i möten med andra människor utifrån kunskap om likheter och olikheter i livsvillkor, kultur, språk, religion och historia. (Kapitel 2.2, sidan 14)*

Läraren ska:

- *verka för att flickor och pojkar får ett lika stort inflytande över och utrymme i undervisningen. (Kapitel 2.3, sidan 15)*

Vision

Vi vill skapa en skola där elever och personal mår bra, trivs och känner sig trygga samt får möjlighet till en positiv personlig utveckling. En skola där man blir bekräftad och respekterad av varandra. Likavärdes- och värdegrundsarbetet ska vara en naturlig och självklar del av skolans verksamhet.

Vi ser läroplanens mål som en utgångspunkt för vår vision:

- Elever kan göra och uttrycka medvetna etiska ställningstaganden och de grundar dessa på kunskaper om mänskliga rättigheter, demokratiska värderingar och personliga erfarenheter
- Elever respekterar andra människors egenvärde
- Elever tar avstånd från att människor utsätts för förtryck och kränkande behandling
- Elever kan leva sig in i och förstå andra människors situation

(Lgr 11 Kap 2, Normer och värden)

Varför ska vi ha en Likavärdesgrupp på skolan?

Likavärdesgruppens uppdrag är att driva kollegial utveckling och vidga perspektiv på hur skolan kan arbeta för att främja elevers och medarbetares lika rättigheter och möjligheter. Detta kan ske i form av att gruppen leder diskussioner, bidrar med material och tips, genomför kartläggningsarbete i form av enkäter och observationer, inventerar läromedel och är ett stöd för övrig personal i det gemensamma likavärdesarbetet. Under läsåret 2019/2020 har en tillfällig värdegrundsgrupp även arbetat med dessa frågor och tagit fram en arbetsplan för skolans värdegrundsarbete. Värdegrundsgruppens arbete fortsätter från HT2020 i Likavärdesgruppen.

Vad innebär Likavärdesarbete för personalen?

- Att medvetandegöra och synliggöra normer som råder
- Att alla i personalen tar avstånd från förtryck och kränkande behandling
- En gemensam kunskapsbas att arbeta utifrån
- En samsyn och gemensamma metoder för hela personalgruppen
- Ta del av aktuell forskning om genus, jämställdhet osv.

Jämställd skola

Enligt www.jamstalldskola.se bör man följa dessa tre steg i sitt utvecklingsarbete:

1. Bli medveten
2. Förändra
3. Följa upp

Likavärdesgruppen ansvarar för att driva arbete i dessa tre steg.

Nuläge våren 2020

Under detta läsår har vi arbetat efter fyra fokusområden, som identifierades genom enkät med personalen VT19. De var:

- Diskriminering och kränkande behandling,
- Talutrymme efter könsnorm,
- Könsroller och könsuttryck,
- Hur pratar vi med eleverna om dessa frågor?

Under HT 2019 genomfördes en likavärdesenkät även för eleverna. Frågorna liknade de frågor som ingår i personalens enkät för att ge en nyanserad bild. I enkäten framgick att även eleverna upplevde att talutrymmet i klassrummen var ojämnt fördelat mellan könen. I stora drag överensstämmer elevernas svar med personalens enkätsvar. I elevernas enkät framkom dock att flera av eleverna upplevde en otrygghet på fotbollsplanerna och inte vågade vara med och spela.

Elevernas upplevelse av otrygghet på fotbollsplanerna ledde till att gruppen implementerade "Trygga Fotbollstider" där varje årskurs har avsatt tid. Detta utvärderades i slutet av vårterminen, de flesta tyckte att det var bra med Trygga Fotbollstider, men att tiderna måste följas bättre.

Beträffande fokusområdet Talutrymme efter könsnorm så har gruppen varje månad skickat ut Månadens tips från vår gemensamma tipsbank.

Gruppen har utsett en HBTQ-ambassadör som gått på kurser genom Uppsala Kommun och sedan föreläst för personalen om HBTQ, könsroller och transfrågor.

Inför vårens personalenkät reviderades vissa frågor för att förtydliga vad som efterfrågas. Enkäten kompletterades även med nya frågor och möjlighet att lämna kommentarer. Dessa justeringar gjordes för att underlätta tolkning av svaren. Personalen fick berätta vilka områden de har goda kunskaper i och vad de vill veta mer om.

I samband med avvecklingen av Värdegrundsgruppen (juni 2020) så har arbetsplanen för värdegrundsarbetet reviderats för att även innehålla övningar med fokus på likavärde. Vi fortsätter att följa och revidera arbetsplanen även i fortsättningen.

Plan för läsåret 2020/2021

Enkät för personal (VT) och elever (HT) kommer att vara återkommande och följas upp varje läsår. Värdegrundsarbetet fortsätter utifrån arbetsplanen.

- Baserat på årets enkät så har vi reviderat gruppens fokusområden till de fyra som nu fick flest röster: könsroller, normer och könsuttryck, studieprestation efter könsnorm, icke-binära könsidentiteter och konkreta tips för undervisning.
- Könsroller och icke-binära könsidentiteter tas upp i föreläsning av HBTQ-ambassadören.
- Fotbollsday med åldersblandade lag där årskurs fem blir lagledare planeras till höstterminen. (Eventuell samplanering med rastansvarig och TL.)
- Implementering av Trygga Fotbollstider under inskolningsveckorna.
- Elevrådet får frågan att utvärdera Fotbollstiderna en bit in på terminen.
- Skapa en plan för arbete med att förbättra språkbruket hos framförallt de äldre eleverna. (Makaronutmaning?)
- Skapa en personaluppgift angående representation i läromedel, förslagsvis "Mångfaldsbingo". Kan senare vidareutvecklas även för elever.